

Произход Най-важното от курса

Това е кратко и практично обобщение на най-важната информация от курса.

1 Учебни цели

До края на този 75-минутен курс вие ще научите:

- защо произходът на стоки е важен за митницата;
- как функционират непреференциалните правила за произход;
- как функционират преференциалните правила за произход;
- различните преференциални режими;
- какво е регистриран износител;
- какво е обвързваща информация за произхода (ОИП) и как функционира, след като бъде издадена.

2 Произход — въведение

- Като метафора, произходът на стоките в международната търговия може да бъде сравнен с националността или самоличността на хората.
- Има два вида произход:
 - **Непреференциалният произход** се използва за определяне на произхода на продукти, които са предмет на всички видове мерки или тарифни квоти.
 - **Преференциалният произход** води до определени тарифни преференции във връзка със стоките, търгувани между държави, които са договорили такива преференции (на реципрочна основа) или когато едната страна (едностранно) ги е предоставила по своя собствена преценка. Преференциите обичайно се отнасят до въвеждане при намалена ставка или без мито.
- Докато всички стоки винаги са с непреференциален произход, те могат също така да бъдат и с преференциален произход, ако е сключено споразумение за предоставяне на преференции.

2.1 Определяне на произход

- Произходът може да бъде определен за изцяло получени или за преработени продукти.
- Правилата за определяне на произхода на изцяло получени продукти или на обработени продукти са определени в законодателството на ЕС или в специални протоколи относно правилата за произхода по сключени търговски споразумения. Стоките могат да имат преференциален произход, който е различен от непреференциалния импроизход.

2.2 Списък с правила

- Списъкът с правила съдържа описание на обработката или усъвършенстването, които трябва да бъдат извършени с материали без произход, за да може крайният произведен продукт да получи своя произход.
- Предвидените правила следва да бъдат прилагани по отношение на стоки въз основа на тяхното класифициране в Хармонизираната система (ХС). Ето защо преди да се определи през какво усъвършенстване трябва да премине конкретен продукт, е необходимо да се получи информация относно неговото класифициране.

2.3 Доказателство за произход

- Доказателството за произход е писмено доказателство, което предоставя достатъчно убедителна информация на митниците, че стоките произхождат от определена държава или територия.
- Ако дадено лице желае да се ползва от преференциални мерки при търговия, то следва да представи доказателство за произход.

2.4 Обвързваща информация за произхода (ОИП)

- Решението за ОИП е решение на митниците, което осигурява правна сигурност при определяне на произхода.
- Икономическият оператор може да подаде заявление за ОИП както за непреференциален, така и за преференциален произход.
(виж раздел 6)

2.5 Административно сътрудничество

- За да се потвърди статусът на произход от митническите органи, са установени процедури за административно сътрудничество между държавите партньори в търговията.
- Те са свързани с обмен на информация между компетентните органи.

3. Непреференциални правила за произход

3.1 Цел на непреференциалния произход

- Непреференциалният произход се използва за **прилагане на всички видове мерки**, включително антидъмпингови мита, изравнителни мита, търговско ембарго, защитни мерки, ...

3.2 Определяне на непреференциален произход

- **Изцяло получени:** Стоки, изцяло получени в една-единствена държава или територия, се считат за такива с произход от тази държава или територия.
- **Усъвършенствани продукти:** Стоки, чието производство е осъществено в повече от една държава или територия, се считат за такива с произход от държавата или територията, където те са преминали през последното си **съществено и икономически обосновано** усъвършенстване или обработка в предприятие, оборудвано за тази цел.

3.3 Списък с правила за непреференциален произход

- Списъкът с правила, които се прилагат за определяне на непреференциалния произход на обработени стоки, се съдържа в Приложение 22-01 на ДР.

3.4 Доказателство за произход при непреференциален произход

- Доказателство за произход може да бъде изисквано за продукти, за да се ползват от определени специални непреференциални споразумения във връзка с вноса, като например тарифни квоти.
- Доказателството за произход е под формата на **сертификат за произход** (Приложение 22-14 от РИ), който се издава от компетентен орган на третата държава или от надеждна агенция.
- Във всички други случаи не съществуват систематични доказателства за произход, които могат да бъдат предоставени, а такива се предоставят само по искане на митническите органи в хода на действията по извършваната от тях проверка за потвърждение.

3.5 Административно сътрудничество

- Административното сътрудничество **се отнася само до прилагане на специални мерки.**

Тези специални мерки са приложими само ако е договорено административно сътрудничество и е предоставена следната информация:

- Наименованията и адресите на издаващите органи (виж по-горе 3.4) заедно със спесимените на печатите, използвани от тези органи;
- Наименованията и адресите на държавните органи, до които следва да се изпратят искания за последващо потвърждение на сертификатите за произход.

4. Преференциални правила за произход

4.1 Цел на преференциалния произход

- Преференциалният произход **води до определени тарифни преференции** във връзка със стоките, търгувани между държавите. Запомнете, чев този случай **трябва да съществува преференциално споразумение** между ЕС и търговския партньор.

4.2 Определяне на преференциален произход

- **Изцяло получени:** концепцията за изцяло получени следва да бъде проверена в съответните специфични протоколи.
- **Обработени продукти:** стоките следва да бъдат **достатъчно** обработени, за да Получат статус на произход. Концепцията за „достатъчно“ и „недостатъчно“ следва да бъде проверена в съответните протоколи към правилата за произход.

4.3 Списък с правила за преференциален произход

- Списъкът с правила, които се прилагат за определяне на преференциалния произход на обработени стоки, е специфичен за всяко преференциално споразумение и **е представен в съответните протоколи** към правилата за произход

4.4 Правила за толеранс при преференциален произход

- Освен списъкът с правила, при определяне на преференциалния произход може да се прилагат и правилата за толеранс. Това **дава възможност на** производителите **да използват определени количества от тези материали без произход**. Въпреки това такива материали не могат да бъдат използвани в количества, които надвишават тези, предвидени в списъка с правила. Следва отново да отбележим, че правилата за толеранс са специфични за всяко споразумение и са описани в съответните протоколи към правилата за произход.

4.5 Кумулация

- Кумулацията е термин, който се използва, за да опише система, която позволява продукти с произход от държава А да бъдат допълнително обработени или добавени в държава Б към продукти с произход от държава Б сякаш са с произход от държава Б.
- В този случай продуктите не трябва да бъдат „достатъчно“ обработени, както е предвидено в списъка с правила. Въпреки това те не следва да бъдат и в състояние, което е под критерия „недостатъчно“ обработени.
- Това може да се приложи само в държавите, които имат идентични правила за произход.
- Двустранната кумулация е основен тип кумулация, която е обща за всички преференциални споразумения. Други видове кумулация са например диагонална, регионална, пълна и разширена кумулация.

4.6 Транспортно правило

- Когато даден продукт се изнася от държавата по износ към държавата по внос, той запазва своя статус на произход, доколкото се спазват правила, свързани с транспорта. (допустим ли е транзит през трета държава, разрешено ли е разделяне на пратки, какви доказателства за транзит или неизменение се изискват, ...)
Тези правила са подробно описани в протоколите към правилата за произход по конкретните преференциални споразумения.
- В случая на ОСП правилата се основават на принципа на неизменение, който дава възможност за складиране и разделяне на пратките в държавата по транзит

4.7 Доказателство за преференциален произход

- Доказателството за произход може да бъде във формата, която е предвидена по конкретното преференциално споразумение.
- То може да бъде **сертификат за произход**, издаден от компетентен орган на държавата по произход **или декларация за произход**, предоставена лично от износителя.

4.8 Административно сътрудничество

- Административното сътрудничество е общо за всички споразумения, свързани с преференциален произход.

То е рамка за сътрудничество между компетентните органи на държавите партньори. То им осигурява възможност да проверят дали правилата за произход са правилно приложени

5. Видове преференциални споразумения

5.1 Едностранни търговски ангажименти

- Чрез едностранните търговски ангажименти Съюзът предоставя преференции на развиващите се държави за намалени тарифи или за освобождаване от тарифи за получаване на достъп до пазара на Съюза. Преференциалното третиране не е реципрочно.

5.1.1 Обща система за преференции (ОСП)

- **Реформираната ОСП на Съюза** е установена по Регламент 978/2012. Схемата, предлагана от различните държави донори, и техните правила за произход се различават съществено. Например стоки, отговарящи на условията на ОСП на САЩ, не отговарят непременно и на условията на ОСП на ЕС.
- Съществуват три основни варианта на схемата:
 - **Режим на стандартна/обща ОСП:** предлага **частично или пълно премахване на тарифите** за две трети от всички категории продукти.
 - **ОСП+:** предлага **пълно премахване на тарифите** по същество за същите категории продукти, както тези при общото споразумение.
 - **Всичко освен оръжия (ЕВА):** предоставя на **най-слабо развитите държави (НСРД) достъп без мита и квоти до всички продукти с изключение на оръжия и муниции.**
- Като доказателство за произход износителят следва да представи **изявление за произход**. Износителят следва да бъде регистриран износител (СРИ). Това означава, че износителят трябва да е регистриран в СРИ системата от компетентен орган на държавата по произход.
Преходен период осигурява възможност при определени условия някои държави бенефициери да продължат да използват сертификат за произход формуляр А до края на месец юни 2020 г..

5.1.2 Автономни търговски мерки (АТМ)

- Съюзът използва различни видове **автономни търговски мерки** за предоставяне на преференции на **временна основа** на различни категории държави, като отчита конкретното им положение. Подобен вид мерки например са предложени на Западните Балкани.

5.1.3 Отвъдморски страни и територии (ОСТ)

- **ОСТне са част от митническата територия на Съюза.** Въпреки това те са **конституционно свързани** с четири държави членки (Дания, Франция, Нидерландия и Обединеното кралство).
- ЕС предоставя **едностранни търговски преференции за всички продукти** с произход от ОСТ. За целите на определяне на произхода **ОСТ се считат за една територия.**
- Произходът може да бъде доказан със сертификат за движение, EUR.1 (издаден от компетентен орган на държавата по произход)

5.2 Двустранни и многостранни споразумения

- От името на ЕС Европейската комисия договаря и прилага двустранни и многостранни търговски споразумения с държави извън Съюза
- **По-голямата част от многостранните търговски споразумения на ЕС се съгласуват със Световната търговска организация (СТО).**
- Споразуменията за свободна търговия (ССТ) могат да бъдат двустранни или многостранни в зависимост от броя на държавите, които участват.

6 Обвързваща информация за произхода (ОИП)

6.1 Вземане на решения във връзка с ОИП

- За да кандидатства за ОИП, икономическият оператор трябва да **подаде** своето **заявление** пред митническия орган **по мястото, където той е установен, или където ОИП ще бъде използвана.**
- Митническият орган следва да провери дали икономическият оператор има EORI номер и дали заявлението е свързано с планирано използване на решението за ОИП или с планирано използване на митнически режим.
- Заявлението няма да бъде прието, ако същото заявление е било подадено лично или от името на същия заявител.
- Ако е необходима допълнителна информация, тя ще бъде поискана от заявителя който следва да я предостави.
- Ако всички условия са изпълнени, митническият орган взема решение и уведомява заявителя.
- Решението за ОИП е задължително за митническите органи на всички държави членки, както и за титуляра на решението. Решението е валидно за срок от максимум 3 години, считано от датата на влизането му в сила.

6.2 Управление на решения за ОИП

- След вземане на решение за ОИП то може да бъде анулирано, валидността му да бъде прекратена или да бъде отменено преди изтичане на 3-годишния му срок на валидност. Решение за ОИП не може да бъде изменяно.
- **Анулиране** на решение за ОИП:
 - Решение за ОИП може да бъде анулирано, ако е взето въз основа на неточна или непълна информация, предоставена от заявителят.
 - Титулярът на решението има право да бъде изслушан преди решението за ОИП да бъде анулирано.
 - Анулирането влиза в сила от датата на влизане в сила на първоначалното решение.
- **Прекратяване на срока на валидност:**
 - Срокът на валидност на решение за ОИП се прекратява:
 - ако то вече не съответства на правото в резултат на приемане на нови разпоредби или сключване на ново споразумение;
 - ако то вече не съответства на Споразумението относно правилата за произход, установени от СТО, или на обяснителните бележки, или на становище за произход, прието при тълкуване на това споразумение.
 - Срокът на валидност на решение за ОИП се прекратява от момента, от който то престане да съответства на законодателството.
- **Отмяна** на решение за ОИП:
 - Решение за ОИП следва да бъде отменено, ако стане несъвместимо с решение на Съда на Европейския съюз
 - Титулярът на решението има право да бъде изслушан преди решението за ОИП да бъде отменено.
 - Отмяната влиза в сила от датата на публикуване на диспозитива на решението в Официалния вестник на Европейския съюз.
 - Европейската комисия може да приема решения, с които да изисква от държавите членки да отменят решения за ОИП, за да гарантират правилното и еднообразно определяне на правилата за произход.
- **Удължаване на използването**, в случай че решението за ОИП спре да бъде валидно или бъде отменено
 - Титулярът на решението може да има право да поиска период на удължено ползване. Целта на предоставянето на такъв срок е избягване на настъпване на неблагоприятни последици за икономическите оператори, причинени от обстоятелства, които са извън техния контрол. Удълженото ползване не важи в случая на ОИП във връзка с износ.

Имайте предвид, че това е кратко и практично обобщение на най-важната информация от курса. Само законодателството на Европейския съюз, публикувано в Официален вестник на Европейския съюз, се смята за автентично. Комисията не поема каквато и да е отговорност за дължения по отношение на обучението.